

De onafhankelijke klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg regio Eindhoven

is inzake de klacht 2024/013 van:

de heer XXXX, geboren op XXXX, ten tijde van de klacht verblijvend op de afdeling Balans 2a, onderdeel van De Woenselse Poort, tot het navolgende oordeel gekomen.

1. De procedure

De klachtencommissie heeft op 29 februari 2024 de klacht van de heer XXXX, hierna te noemen klager, met betrekking tot de beperking van zijn vrijheden op 18 januari 2024 gegrond verklaard.

Daarbij heeft de klachtencommissie eerst klager en vervolgens verweerder in de gelegenheid gesteld om zich over de door klager verzochte schadevergoeding nader uit te laten.

Namens klager heeft zijn PVP XXXX dat gedaan op 8 maart 2024 en namens verweerder is daarop gereageerd bij schrijven van 21 maart 2024.

De beslissing is daarop bepaald op heden.

2. De feiten

De klachtencommissie heeft in haar beslissing van 29 februari 2024 beslist dat aan klager op 18 januari 2024 ten onrechte verlof is geweigerd en dat die weigering ook niet op de formeel juiste wijze aan klager is meegedeeld. Aan hem was immers aanvankelijk verlof toegekend, maar dit reeds aan klager toegekende verlof werd hem desondanks op 18 januari 2024 in de ochtend toch geweigerd. In zo een geval is dus sprake van een beperking van de bewegingsvrijheid en is dus een formele beoordeling en aanzegging noodzakelijk zoals is bepaald in artikel 8:9 Wvvgz, ook als een cliënt zich bevindt op een gesloten afdeling.

De klacht van klager is op dit onderdeel dus gegrond verklaard. Er heeft geen formele beoordeling en aanzegging plaats gevonden. Blijkens de verpleegkundige rapportages van 19 januari 2024 13.00 uur is aan klager toen meegedeeld dat zijn UO uitslag negatief was en hij zich toen weer in fase 0 van zijn signaleringsplan bevond. Tevens is toen aan klager meegedeeld dat hij toen weer met verlof kon gaan, waarvan klager toen ook na het avondeten gebruik heeft gemaakt. Er is dus sprake van een beperking in de bewegingsvrijheid gedurende 1 dag, namelijk feitelijk alleen op 18 januari 2024. Daarvoor wil klager een schadevergoeding.

3. Bevoegdheid van de klachtencommissie

De klachtencommissie is bevoegd om een schadevergoeding ten laste van de zorgaanbieder toe te kennen op grond van artikel 10:11 Wvvgz, nadat zij eerst de zorgaanbieder in de gelegenheid heeft gesteld om zich daarover uit te laten. De klachtencommissie heeft eerst klager zelf -via zijn PVP- in de gelegenheid gesteld zich over de bij de initiële klacht tevens verzochte schadevergoeding nader uit te laten en daarna ook de zorgaanbieder die gelegenheid geboden. De zorgaanbieder heeft zich over het verzoek van klager ook uitgelaten.

4. De beoordeling van het verzoek om schadevergoeding

De klachtencommissie stelt vast dat klager, na daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld om zijn verzoek om schadevergoeding toe te lichten, dat heeft gedaan uitsluitend aan de hand van het zogenaamde forfaitaire stelsel. Daarbij heeft klager weliswaar aangegeven dat hij boos was omdat zijn vrijheden hem 'om niks' werden afgenomen, dat hij wantrouwend is geworden ten opzichte van het behandelteam omdat ze hem 'zomaar' zijn vrijheden kunnen afnemen en dat zijn relatie 'kapot is gegaan' vanwege 2 dagen onterechte vrijheidsbeneming. Hij vraagt om een schadevergoeding van € 400,-.

Verweerder vindt dat klager op de hoogte was van de inhoud van zijn zorgmachtiging, waarin de beperking van vrijheden was opgenomen. Hij wist dus dat hem beperkende maatregelen konden worden opgelegd.

Ook zonder directe schriftelijke vastlegging en uitreiking moet het -aldus verweerder- voor klager duidelijk zijn geweest dat op het moment dat hem het verlof werd geweigerd en hij de instelling toch wilde verlaten werd overgegaan tot gebruik van de zorgmachtiging.

Gelet op het bovenstaande is volgens verweerder onvoldoende komen vast te staan dat de immateriële schade die klager stelt te hebben geleden verband houdt met het niet voldoen aan een bepaling in de wet waardoor zijn rechtspositie is aangetast. Verweerder vraagt derhalve primair om afwijzing van het schadevergoedingsverzoek.

Indien de klachtencommissie oordeelt dat het schadevergoedingsverzoek dient te worden toegewezen, vraagt verweerder subsidiair om de hoogte ervan te matigen.

Verweerder verwijst naar de beslissing van de klachtencommissie inzake 2023-014 waarin de klachtencommissie toen heeft besloten tot een schadevergoeding van € 30,- per dag bij een formele normschending in het kader van beperking van de bewegingsvrijheid, in de vorm van een kamerprogramma. Aangezien een kamerprogramma een ingrijpendere beperking is dan het in voorliggende zaak niet toekennen van verlof, is verweerder van mening dat een lagere schadevergoeding redelijk is dan € 30,- per dag.

Verweerder verwijst naar een uitspraak van de klachtencommissie van de Van der Hoevenkliniek, locatie De Voorde, die in haar beslissing gepubliceerd onder HK2023/90, 91 een bedrag van € 12,50 billijk achtte bij het niet nemen van een schriftelijke beslissing tot -eveneens een meer ingrijpend- kamerprogramma.

Tenslotte merkt verweerder op dat PVP in de onderbouwing van het schadevergoedingsverzoek spreekt over een schending van de rechten van betrokkene op twee dagen (18 en 19 januari), terwijl de klachtencommissie heeft geoordeeld dat dit enkel 18 januari 2023 betrof.

5. Overwegingen van de klachtencommissie

De klachtencommissie is van oordeel dat klager zijn verzoek om aan hem een schadevergoeding toe te kennen van € 400,- niet behoorlijk onderbouwt maar tevens dat aan klager wel een schadevergoeding naar billijkheid toekomt. Wat die schadevergoeding behoort te zijn zal de klachtencommissie hierna onderbouwen.

De formele vereisten in de Wvvgz, zoals het schriftelijk aangegeven van een vorm van verplichte zorg (i.c. het weigeren van eerder wel toegekend verlof) hebben onder andere tot doel de rechten van cliënten op wie verplichte zorg van toepassing is te waarborgen. Deze formele vereisten zijn er dus niet voor niets en behoren door een instelling serieus te worden genomen. Het niet serieus nemen -of vergeten- van die formele vereisten brengen een cliënt weliswaar niet (per se) in een vermogensrechtelijk slechtere positie maar kan wel veroorzaken dat een cliënt zich niet serieus genomen voelt, onzekerheid en willekeur ervaart en boos wordt terwijl zijn rechten in allerlei opzichten al fors zijn beknot, zeker op een gesloten afdeling zoals waar klager zich bevindt. Juist in dergelijke situaties is het te meer van belang dat een instelling zich correct aan de formele vereisten houdt, zoals het volgens de wet juist beoordelen en het uitreiken van een aangezeggingsformulier ex artikel 8:9 Wvvgz.

Verweerder geeft terecht aan dat de klachtencommissie (en overigens ook de rechter) het zogenaamde forfaitaire stelsel niet volgt bij het toekennen van schadevergoedingen (zie o.a. beslissing inzake 2022-091).

De klachtencommissie kan zich zeer wel voorstellen dat klager zich door het niet in acht nemen van formele vereisten niet serieus genomen voelde en zich gefrustreerd acht in zijn formele rechten, met name ook omdat hem eigenlijk daarvoor het verlof wel was toegekend. Daarom acht de klachtencommissie een schadevergoeding van € 25,- per dag billijk voor het onterecht weigeren van dat verlof.

Omdat het -anders dan in de zaak 2023-014 aan de orde was- geen toepassing van een kamerprogramma betrof (waarvoor de klachtencommissie in die zaak een vergoeding van € 30,- per dag toekende) – acht de klachtencommissie in het onderhavige geval een vergoeding van € 25,- per dag billijk. Met verweerder is de klachtencommissie van oordeel dat het opleggen van een kamerprogramma zwaarder moet worden geacht dan het niet toestaan van verlof, waarbij klager immers nog wel de vrijheid had om op de afdeling en zelfs in de binnentuin te verblijven.

Anders dan klager heeft aangegeven heeft de klachtencommissie in de beslissing op de klacht niet geoordeeld dat er een vrijheidsbeperking gold gedurende 2 dagen, maar die beperking is op 19 januari 2024 weer opgeheven, zodat er feitelijk ‘slechts’ een beperking van toepassing was op 18 januari 2024, dus gedurende 1 dag. Op 19 januari 2024 is klager immers (na het avondeten) weer met verlof kunnen gaan.

Aan klager komt dus een schadevergoeding naar billijkheid toe van € 25,-. Die schadevergoeding zal de klachtencommissie dus aan klager toekennen.

6. Beslissing

De klachtencommissie kent aan klager een schadevergoeding toe van € 25,- vanwege het onterecht weigeren van verlof op 18 januari 2024.

Deze beslissing werd genomen te Eindhoven op 2 april 2024 door de klachtencommissie, bestaande uit XXXX, voorzitter, XXXX, lid, XXXX, psychiater en XXXX, secretaris.